

Lausunnon antaminen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle / Kaipolan kiertotaloushanke, YVA-ohjelma / Kaipola Recycling Oy

Valja 19.01.2023 § 3
1337/11.01.00/2022

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Piia Koski, p. 0400 243 351.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on varannut ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuuden antaa lausuntonsa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Kaipolan kiertotalous- hanketta. Hankkeesta vastaa Kaipola Recycling Oy. YVA-ohjelma ja kuulutus ovat nähtävillä Keski-Suomen ELY-keskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi ja hankkeen verkkosivulla www.ymparisto.fi/KaipolaRecyclingOyYVA.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan Jämsän Kaipolan entisen paperitehtaan muuttamista kiertotalousyksiköksi ja sen vaikutuksia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) ja asetuksen (YVA-asetus, 277/2017) edellyttämällä tavalla.

Hankkeen tavoitteena on muuttaa entinen UPM:n Kaipolan entinen paperitehdas kiertotalouslaitokseksi. Ensimmäisessä vaiheessa Kaipola Recycling Oy muuttaa voimalaitoksen perinteiset polttoaineet kuoren ja turpeen jättepohjaisiin kierrätyspolttoaineisiin ja puupolttoaineisiin. Seuravassa vaiheessa tulevista materiaalivirroista erotellaan muovi ja kuitujakeet olemassa olevalla paperitehtaan pulpperilla, jossa pakkausmateriaalit lietetään muovin ja kuidun erottamiseksi toisistaan. Muovista tehdään muoviöljyä pyrolyysitekniikalla ja biokaasua biokaasutuslaitteistolla.

Jättemateriaaleja ja puuta käsitellään enintään 580 000 tonnia vuodessa. Kattila K5 on polttoaineteholtaan 104 MW leijupetikattila, joka on tuottanut pääasiassa paperikoneille höyryä ja noin 10 % Kaipolan tehtaiden sähköstä. Lisäksi se on tuottanut kaukolämpöä Kaipolan taajaman tarpeisiin ja lämmittänyt Kaipolan tehdasrakennukset. Jatkossa voimalaitos tuottaa päätuotteena sähköä ja lämpöä Kaipolan tehdasalueen uusien toimijoiden tarpeisiin ja aluelämpöverkkoon. Kattila luvitetaan jätteenpolttokattilaksi, jollaisena kattila on toiminut vuonna 2022 koetoimintaluvalla.

Kaipola Recycling Oy tulee hyödyntämään suljetun paperitehtaan olemassa olevaa laitteistoa erottelemaan muovin ja kuidun pakkauksista ja muista muovista ja kuitua sisältävistä tuotteista.

Voimalaitos mahdollistaa raaka-ainevirroista erotellun käyttökelvottoman rejektin hävittämisen ja lämmön hyödyntämisen voimalaitosalueen muissa suunnitelluissa prosesseissa. Kaipola Recycling tulee hyödyntämään suljetun paperitehtaan olemassa olevaa laitteistoa erottelemaan muovin ja kuidun pakkauksista ja muista muovista ja kuitua sisältävistä tuotteista.

Hankkeen toteuttamismuutoksina tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: hanketta ei toteuteta. Vaihtoehto VE1: hanke toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti eli:

- Entisen paperitehtaan voimalaitoksessa poltetaan jättepohjaisia kierrätyspolttoaineita, lietteitä ja puuta. Voimalaitoksessa tuotetaan sähköä, kaukolämpöä ja höyryä alueelle tuleviin prosesseihin.
- Teollisuuden ja kauppaliikkeiden jätteitä sekä rakennusjätteitä murskataan ja käsitellään voimalaitoksen polttoaineiksi.
- Pulpperissa erotellaan pakkausmateriaaleista muovi ja kuidut.
- Muovia käsitellään pyrolyysiprosesseilla muoviöljyksi, jota toimitetaan jatkojalostettavaksi tai polttoon. Poltto tapahtuu Kaipolan voimalaitoksen kattilassa tai moottorivoimalaitoksessa, jossa useampi dieselmoottori pyörittää vaihteiston välityksellä sähkögeneraattoria, joka tuottaa sähköä.
- Biokaasuprosessilla tuotetaan biokaasua, joka pyritään käyttämään ajoneuvopolttoaineena.
- Jätevedet puhdistetaan jätevedenpuhdistamossa, jossa aiemmin puhdistettiin paperitehtaan jätevedet.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö § 29

Ehdotus

Ympäristöpäällikkö Piia Koski

Valvontajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hankkeen toteutukseen liittyen valvontajaosto esittää seuraavia huomioita. Pyrolyysin osalta todetaan, että kirjallisuuden mukaan tehokas ja laadukas kemiallinen kierrätys on riippuvainen muovijätteen lajittelusta ja puhdistamisesta. Muovityypit on erotettava toisistaan ja epäpuhtaudet on poistettava. Erotusprosessin on myös oltava tarkka ja edullinen, jotta raaka-ainetta kemialliselle kierrätykselle on tarpeeksi ja sen laatu on tasaista. YVA-selostuksessa on syytä paneutua tarkemmin jätteiden lajittelu- ja käsittelytekniikoihin. Tällä on vaikutusta myös muodostuvien savukaasupäästöjen laatuun.

Kaipolan paperitehtaan jätevedenpuhdistamo on ollut kokonaan pois käytöstä Kaipolan paperitehtaan toiminnan lopettamisesta lähtien. Jätevedenpuhdistamon uudelleen käyttöönotto saattaa sisältää epävarmuustekijöitä, jotka on syytä huomioida arviointiselostuksessa.

YVA-ohjelmassa on esitetty UPM:n Kaipolan paperitehtaan vesipäästöt jätevedenpuhdistamolta. Valvontajaoston käsityksen mukaan nämä päästöt eivät ole verrannollisia kyseessä olevan toimintakokonaisuuden aiheuttamiin vesipäästöihin. Se, että ohjelmassa todetaan, että Kaipola Recycling Oy:n prosessien puhdistamolle tulevan jäteveden kuormitus tulee olemaan huomattavasti pienempi kuin paperitehtaan aikana, ei ole riittävää vesistövaikutusten arviointia. Päästöt sisältävät myös todennäköisesti eri kuormitustekijöitä (mm. raskasmetallit) kuin paperitehtaan aikana. Savukaasupesurin lauhdevesien aiheuttama

vesistökuormitus on arvioitava luotettavalla tavalla ja tarvittaessa esitettävä ko. vesien puhdistustekniikka.

Koetoimintailmoituksen mukainen toiminta ei ole ollut ongelmaton. Toiminnan johdosta on tullut yleisöilmoituksia melusta, hajusta ja roskaantumisesta. Nämä seikat tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa. Toiminta ei ole ollut koetoimintailmoituksen lupamääräysten mukaista mm. savukaasupäästöjen osalta tai jätteiden varastoinnin osalta.

YVA-ohjelmassa ei ole esitetty hankkeen ilmastovaikutusten arviointia (kasvihuonekaasupäästöt). YVA-ohjelmasta puuttuu myös selkeä vaikutusalueen rajaus sekä aikataulu (YVA-menettelyn ja ympäristölupaprosessien aikataulut sekä koko hankekokonaisuuden aikataulu). Vaikutusaluetta rajatessa tulee huomioida riittävän laaja alue mm. vesistö päästöjen osalta. YVA-selostuksessa tulee esittää selkeästi, kuinka hankkeen eri toiminnot ja prosessit otetaan käyttöön ja missä aikataulussa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Risto Salmio esteellisenä (intressijäävi) ei osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Joonas Valkeajärvi toimi puheenjohtajana tässä pykälässä.